

PROGRAMMA

KWALITEITSIMPULS BRUMMEN – BRONKHORST

2012 - 2015

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. Probleemstelling	3
3. Doelstelling	4
4. Concrete opgave	4
5. Strategie en fasering	5
6. Organisatie	7
7. Randvoorwaarden	8
8. Regiocontract	8
9. Kosten en financiering	8
10. Risico's	9
11. Planning	10
12. Communicatie	10

Woord vooraf

Voor u ligt het Programma Kwaliteitsimpuls Brummen – Bronckhorst 2012 – 2015. Het plan is bedoeld voor ambtelijk en bestuurlijk betrokkenen, en externe financiers van dit programma.

In het najaar van 2011 is samen met diverse belangenpartijen een inventarisatie uitgevoerd naar de opgaven die spelen in de uiterwaard tussen het dorp Brummen en stadje Bronckhorst. Dit heeft geleid tot het verzamelrapport Projectverkenning KBB d.d. 15 december 2011. In het voorjaar van 2012 heeft gemeente Brummen deze inbreng gewogen, focus aangebracht en dit doorvertaald naar een Programma zoals in dit plan omschreven. De opgaven spelen vooral in de oostwest-relaties tussen de betrokken kernen, gekoppeld aan recreatie & toerisme, cultuurhistorie en sociale verbondenheid. Kunst & cultuur en beleving van de kernkwaliteiten van het plangebied zijn daarbij belangrijke thema's.

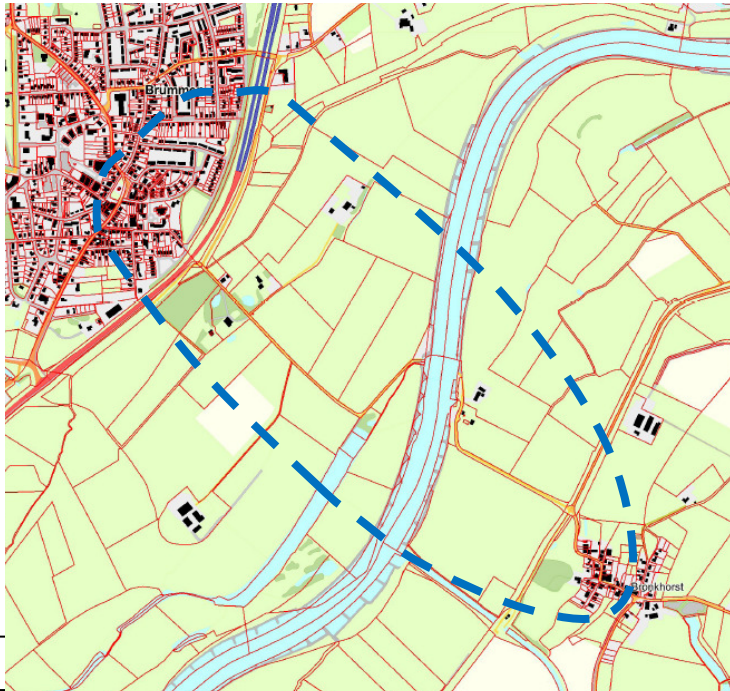
We spreken bewust van een programma omdat het plan op hoofdlijnen opgaven en doelen benoemd, die doorvertaald gaan worden naar deelprojecten. Gemeente Brummen voegt nu de daad bij het woord en voert het overkoepelende programmamanagement voor opgaven op Brummens grondgebied. Daarnaast treedt zij als overheid, grondeigenaar en wegbeheerder op als trekkende partij voor enkele grotere en kleinere belangenoverstijgende deelprojecten. De belangrijkste daarvan is de integrale herinrichting van het Bronckhorster veer, waarvan een deel van het plangebied in Bronckhorst ligt.

Tot slot nodigt de gemeente het gebied uit om zelf projecten te formuleren binnen het programmakader en deze vervolgens ook zelf te trekken. Dit met professionele ondersteuning en financiering uit het programma.

Dit Programma schetst dus op hoofdlijnen voor dit overkoepelende programma de opgaven, doelen, aanpak, organisatie, financiering, planning en communicatie. Waar nodig worden deze onderwerpen per deelproject verder uitgewerkt in afzonderlijke Plannen van Aanpak.

1. Inleiding

De uiterwaard langs de IJssel, tussen de kernen Brummen en Bronckhorst vormt een samenhangend, aantrekkelijk landschap. De kernen zijn ook van oudsher nauw met elkaar verbonden, ondanks dat beide kernen in een andere gemeente (Brummen resp. Bronckhorst) en andere regio (Stedendriehoek resp. Achterhoek) liggen. Deze verbondenheid zien we terug in de handel die tussen de dorpen plaatsvond, de naamvoering van monumenten en wegen die naar het verleden verwijzen zoals Spaensweerd, gebruik van elkaars kerken, bestaande infrastructuur tussen de dorpen, etc. Het Bronckhorster Veer op de IJssel vormt daarbij sinds jaar en dag een belangrijke schakel tussen de kernen Brummen en Bronckhorst voor dagelijks en toeristisch-recreatief verkeer.

De tijden zijn wel veranderd. Men is mobieler geworden, en de kernen zijn zelfstandiger, onafhankelijker, van elkaar geworden. Bij de aanleg van de N348 is daarbij ook een extra fysieke barrière ontstaan tussen de kernen. De onderlinge contacten zijn daardoor afgenomen, de kernen zijn, lijkt het wel, met de ruggen naar elkaar toe gaan staan.

Maar het landschap in de uiterwaard is nog steeds één geheel, en de eeuwenoude Bronckhorsterweg en Veerweg zijn nog steeds de enige verharde wegen die samen beide dorpen met elkaar vinden. De relictten uit het verleden zijn nog steeds aanwezig.

Het gebied tussen de kernen Brummen en Bronckhorst is aantrekkelijk voor eenieder die hier woont, werkt en recreëert. Het wordt hoog gewaardeerd en heeft tegenwoordig, een grote potentiële waarde voor maatschappelijke en economische benutting. Zij het tegenwoordig, naast de landbouw, meer in toeristisch-recreatieve zin.

2. Probleemstelling

De afgelopen jaren gingen steeds meer geluiden op dat de omgeving van het Bronckhorster Veer een nieuwe impuls nodig had. Onder andere de Brummense gemeenteraad en Werkgroep Plattelandsvernieuwing bezochten deze locatie en vroegen om actie. Deze veeromgeving vormt voor velen de entree naar de gemeente Brummen, maar heeft geen representatieve uitstraling. Ook hebben de verschillende gebruiksfuncties zoals spelen, recreëren, rusten, verkeer en parkeren, geen concrete eigen plek.

Dit gaf in het najaar van 2011 aanleiding om een projectverkenning op te starten onder de titel "Kwaliteitsimpuls Brummen – Bronckhorst" (kort KBB). Omdat het veer omgekeerd ook de entree voor gemeente Bronckhorst vormt is de veeromgeving, samen met partijen uit de gemeente Bronckhorst, integraal beoordeeld. In bredere zin zijn tal

van gebiedspartijen en eigenaren gevraagd wat zij aan het gebied tussen Brummen en Bronckhorst waarderen en waar in hun ogen een verbetering nodig is. Tijdens een werksessie is alle vrijblijvende inbreng teruggekoppeld aan de belanghebbenden. De opgaven die benoemd werden lagen in een breed vlak van landschap, natuur, recreatie, cultuurhistorie, water, landbouw, sociale verbondenheid en kunst & cultuur. Deze opgaven zijn besproken waarbij een richting is uitgezet welke opgaven prioriteit hebben om te worden aangepakt onder regie van beide gemeenten en welke opgaven een verantwoordelijkheid zijn van derden.

Eindconclusie was dat er actief gewerkt moet worden aan opgaven die gerelateerd zijn aan de cultureelrijke, sociale, recreatieve en culturele infrastructuur en verbondenheid tussen de kernen Brummen en Bronckhorst. Feitelijk de Oost-Westverbindingen. Waarbij de bestaande rivier-, natuur-, landschaps- en landbouwkundige waarden die het gebied kent gelden als randvoorwaardelijk en te behouden. Voor meer achtergrondinformatie over dit onderzoek en voorgestelde verbeteringen zie document "Projectverkenning Kwaliteitsimpuls Brummen – Bronckhorst, d.d. 15 december 2011".

Samengevat spelen de volgende problemen in dit plangebied die vallen onder de invloedssfeer van de gemeenten Brummen en Bronckhorst:

- De directe veeromgeving is onaantrekkelijk en de gebruiksfuncties hebben geen heldere plek of kennen geen geschikte voorzieningen.
- Er is een verrommelde beeldkwaliteit langs de wegen, en vooral op kruisingen, bij de directe veeromgeving en entree van De Hank.
- Er is behoefte aan het spreiden van de recreatieve druk op Bronckhorst terwijl de middenstand in het centrum van Brummen graag meer zou profiteren van deze groep bezoekers.
- De recreatieve infrastructuur en voorzieningen is te beperkt.
- Bewoners in en bezoekers aan het gebied weten weinig over de cultuurhistorische waarden in het gebied en de van origine aanwezige verbondenheid tussen de kernen Brummen en Bronckhorst.

3. Doelstelling

De doelstelling voor dit project is een integrale herontwikkeling van het plangebied waardoor de Oost-Westverbindingen tussen de kernen Brummen en Bronckhorst worden versterkt en het gebied beter wordt ontsloten. De accenten liggen daarbij op:

- Versterken van de recreatieve infrastructuur en -voorzieningen en daardoor beter toegankelijk en aantrekkelijk maken van het gebied voor bewoners en recreanten.
- Zichtbaarheid en beleefbaarheid van cultuurhistorische waarden.
- Versterken van de sociale verbondenheid.
- Verhogen van de beeldkwaliteit van wegen en voorzieningen.
- versterken van de lokale- en regionale vrijetijdseconomie.

De visie is dat als de gemeente investeert in de infrastructuur en voorzieningen, vervolgens bewoners en toeristen hier gebruik van gaan maken en ondernemers en maatschappelijke organisaties op de nieuwe infrastructuur gaan inspelen.

4. Concrete opgave

De concrete opgaven voor het plangebied zijn in te delen in de volgende clusters (voor nadere toelichting op de afzonderlijke opgave zie het verkenningdocument KBB d.d. 15 december 2011):

Cluster A: voor het gehele plangebied in zowel de gemeenten Brummen als Bronckhorst spelen de volgende thematische opgaven:

- Herontwikkeling van de veeromgeving met als doel rusten, beleven, spelen, parkeren, e.d. een logische en aantrekkelijke plek te geven.
- Opschonen en deels vervangen van bebording en voorzieningen met als doel een rustige, sobere, lege landweg met een kwalitatief sterke inrichting.
- Ontwikkelen van onverharde wandel- en struinpaden

- Zichtbaar en beleefbaar maken van aanwezige cultuurhistorische waarden (onderzoek en documentatie, informatievoorziening, koppeling aan routes, etc).
- Aanleggen van een eenduidige, verleidende informatievoorziening voor bezoekers en recreanten.
- Uniformeren weginrichting Bronkhorsterweg – veerweg.
- Gebied ontwikkelen als trefpunt voor kunst, cultuur en vrije tijd, passend in het kleinschalige landschap door het stimuleren van kunst- en cultuur gerelateerde activiteiten.
- Landschapsversterking door aanleg van heggen en hagen.
- Behoud en ontwikkeling van zicht(lijnen) op kenmerkende gebiedswaarden.

Cluster B: aan de Brummense zijde van de IJssel spelen locatiegebonden de volgende opgaven:

- Herontwikkeling van de entree van De Hank.
- Onderzoeken en zo mogelijk oplossen knelpunt N348.
- Parkeergelegenheid ontwikkelen ter hoogte van Bronkhorsterweg – Brummense Bandijk.

Cluster C: aan de Bronkhorster zijde van de IJssel spelen locatiegebonden de volgende opgaven:

- Ontwikkeling van Galerie Het Gemaal.
- Aanleg van wandelpaden en ommetjes rondom stadje Bronkhorst, deels voorzien van kunst.
- Permanent en verhard maken van de parkeerplaats Bakerwaardseweg – Veerweg.
- Bermverbetering veerweg.

Cluster D: latente opgave:

- In het verleden is meermalen gesproken over de wens om aan de oevers van de IJssel voorzieningen te treffen voor de pleziervaart. Variërend van aanlegsteigers tot een volledige passantenhaven.

5. Strategie en fasering

Gemeenten Brummen en Bronckhorst trekken ieder zelfstandig aan opgaven op hun eigen grondgebied. Zij zoeken elkaar op waar dit leidt tot versterking van elkaars plannen in termen van doorgaande structuren, beeldkwaliteit en te doorlopen procedures.

Gemeente Brummen werkt met een programma. Hieronder zijn van de opgaven zoals benoemd onder clusters A t.m. D zijn de meest prioritaire en kansrijke doorvertaald naar deelprojecten die in fase 1 gerealiseerd en gefinancierd kunnen worden. Deze fase duurt vier jaar en is gebaseerd op het Regiocontract Stedendriehoek (2012 – 2015). Afhankelijk van beschikbare financiering en kansen die zich voordoen kunnen projecten gefaseerd worden opgezet al dan niet onder trekkerschap van de gemeente. Vanuit het programma worden alle initiatieven gevolgd of ondersteund om zo het totaaloverzicht te kunnen bewaken van activiteiten die spelen in het plangebied en om waar nodig deze op elkaar af te stemmen.

Brummen zet zich actief in voor het versterken van de recreatieve infrastructuur en -voorzieningen in het plangebied. De gemeente verleidt vervolgens burgers, maatschappelijke organisaties en ondernemers om op deze infrastructuur in te spelen, om deze structuur te benutten.

Verder vervult de gemeente een trekkende rol bij het aanpakken van belangenoverstijgende opgaven en opgaven die spelen op terreinen in eigendom van de gemeente zelf.

Voor de grotere projecten voert de gemeente de trekkersrol, net als bij activiteiten die vallen onder verantwoordelijkheid van de gemeentelijk wegbeheerder. Voor kleinere initiatieven daagt de gemeente gebiedspartijen (burgers, maatschappelijke organisaties, ondernemers) uit om projectvoorstellen aan te dragen. Gemeente kan daarvoor binnen de projectdoelen een financiële bijdrage geven. Het “trekkerschap” is echter aan de initiatiefnemers zelf.

Op basis van beschikbaar budget en planrijpheid van deelprojecten worden de grotere investeringen opvolgend gerealiseerd. Dit draagt tevens bij aan programma- en risicobeheersing en spreiding van benodigde interne capaciteit. Gestart wordt met de meest belangrijke opgaven en communicatie naar buiten over het project in algemene zin. Hierdoor ontstaat bekendheid van het Programma KBB, de spelende opgaven e.d. Volgende stap is

het enthousiasmeren van derden om kleinere projecten te initiëren, terwijl gemeente verder gaat met het uitvoeren van andere grotere deelprojecten.

De onder paragraaf 3 genoemde opgaven worden in de vorm van deelprojecten als volgt ingestoken:

Cluster A – “starten vanuit de veeromgeving”:

De aanleiding voor, en de grootste samenbindende factor voor de betrokken gemeenten, binnen dit programma is de herontwikkeling van de veeromgeving. Deze opgave is ook het grootst en meest belangrijk. Daarom krijgt dit deelproject prioriteit in de uitvoering. Doel is een totaalplan voor beide oevers waarbij de verschillende functies als recreëren, spelen, beleven, exploiteren en parkeren goed afgewogen worden gepositioneerd en waarbij de materialisatie leidt tot een gezamenlijke, aantrekkelijke beeldkwaliteit als visitekaartje van beide gemeenten. Het overgrote deel van het plangebied ligt aan Brummense zijde en is grotendeels ook in eigendom van de gemeente. Gemeente Brummen wordt daarom overkoepelend trekker van dit deelproject, in nauwe samenwerking met gemeente Bronckhorst en betrokken particuliere grondeigenaar op de oostoever. Bij aanvang van dit deelproject worden afspraken tussen deze partijen vastgelegd met betrekking tot rolverdeling, financiële bijdragen (iedere gemeente investeert in haar eigen grondgebied), organisatie, taken, verantwoordelijkheden, risicobeheersing en planning.

Door dit project integraal op te pakken wordt het totale Programma KBB op de kaart gezet. Ook komen de meeste deelopgaven zoals benoemd onder cluster A al aan bod. Daarmee fungeert het Veerproject als een springplank voor daaropvolgende deelprojecten uit cluster A die deels door gemeente, deels door gebiedspartijen worden getrokken.

Cluster B – “locatiegebonden projecten in Brummen”:

Gemeente Brummen treedt op als initiatiefnemer voor projecten die bijdragen aan de onder cluster B genoemde opgaven. Allereerst voert zij een korte verkenning uit naar kansrijkheid en benodigde aanpak. Daarna worden de projecten zo mogelijk verder opgestart. Deze projecten volgen gefaseerd vanaf begin 2013, nadat voor deelproject Herinrichting Veeromgeving op hoofdlijnen de ambitie is vastgesteld en is begroot. Op dat moment is namelijk bekend wat de verdere bestedingsruimte binnen het project globaal is.

Cluster C – “onder aanvoering van gemeente Bronckhorst”:

Gemeente Bronckhorst zet zich als trekker in voor de onder cluster C genoemde opgaven. Brummen volgt deze ontwikkelingen en stemt regelmatig de voortgang en materialisatie af met de projectleider indien er een relatie is met projecten op Brummens grondgebied.

Cluster D – “de markt aan zet voor de pleziervaart”:

De latente opgave voor de pleziervaart maakt geen onderdeel uit van dit project. Gemeente gaat hier, op basis van de huidige inzichten, vanuit programma KBB geen actieve rol voor innemen of financiering beschikbaar stellen. Indien recreatieondernemers of maatschappijen zelf willen investeren in dit thema kan de gemeente daar mogelijk een faciliterende rol bij spelen.

Overige opgaven:

Daarnaast spelen diverse opgaven op het vlak van Ruimte voor de Rivier, KRW-maatregelen waaronder omvorming IJsseloevers, natuurontwikkeling, en dergelijke. Deze opgaven vallen onder verantwoordelijkheid van andere partijen zoals waterschap, Rijkswaterstaat, terreinbeherende organisaties en particuliere eigenaren en maken geen deel uit van Programma KBB. Ze zijn echter wel randvoorwaardelijk. Vanuit KBB worden deze plannen gevolgd en worden KBB-projecten hierop afgestemd. Als de randvoorwaardelijke projecten een motor kunnen zijn voor KBB-doelen dan wordt overwogen of het van meerwaarde is om deze doelen via de bestaande overlegstructuren in te brengen. Ditzelfde geldt voor projecten die spelen in Bronckhorst. Uitgangspunt blijft echter: eenvoudig houden waar dat kan, opschalen waar nodig.

6. Organisatie

Doel is een lichte, effectieve organisatievorm om zo gericht te kunnen sturen zonder een grote overhead voor overkoepelende aansturing en afstemming.

Aansturing en interne organisatie

Wethouder Hennie Beelen is bestuurlijk opdrachtgever vanuit portefeuille Recreatie & Toerisme en Plattelandsontwikkeling.

Marcel Klos is in de functie van Afdelingshoofd Ruimte ambtelijk opdrachtgever.

Marchel Romeijn is in de functie van teamleider ROV in eerste lijn projectverantwoordelijk. Hij dient als aanspreekpunt voor het kernteam.

Richard Trenning is aangesteld als procesleider om het overkoepelende Programma KBB en deelproject Herinrichting Veeromgeving inhoudelijk en financieel te coördineren en te verantwoorden aan subsidiënten en intern opdrachtgevers.

Kernteam

Om de organisatievorm zo licht en efficiënt mogelijk te maken krijgt een klein intern, kernteam binnen de gemeente de rol om het programma te sturen. Deze krijgt een integraal karakter met vertegenwoordigers uit verschillende disciplines. Het team bestaat uit de volgende personen:

Persoon	Afdeling	Discipline
Richard Trenning	Ruimte	Procesleider Programma KBB en deelprojectleider Veeromgeving.
Manon Klein Kranenburg	Ruimte	Beleidsmedewerker plattelandsontwikkeling en recreatie.
Robert Grob	Ruimte	Beleidsmedewerker recreatie en toerisme, budgetbewaker, bedrijfscontactfunctionaris.
Thijs te Riet	Beheer en onderhoud	Wegbeheerder, technisch adviseur, aanbestedingsdeskundige, bewaking beheerbewust ontwerpen.

Waar mogelijk wordt ad hoc intern beroep gedaan op ondersteuning in termen van financiën, facilitaire diensten, tekenwerk, aanbestedingen, en ander specialistisch werk. Zij schuiven desgewenst aan bij Kernteamoverleggen en leveren specifieke producten of adviezen. Ditzelfde geldt voor de structurele betrokkenheid van de afdeling Communicatie.

Zowel voor de kernteamleden als voor aanvullende interne ondersteuning wordt de benodigde inzet in uren geraamd en via de individuele werkplannen vastgelegd.

De markt wordt aangesproken indien diensten of specialistische ondersteuning intern niet (tijdig) geleverd kunnen worden.

Deelwerkgroepen

Er wordt per deelproject een deelwerkgroep opgezet met betrokken partijen en waar nodig externe adviseurs. Deze groep stelt zelf het projectplan voor het betreffende deelproject op en stemt dit af met de overkoepelend procesmanager. De werkgroep is verantwoordelijk voor de uitwerking en realisatie van het betreffende deelproject. De rol van deelprojectleider wordt in sommige gevallen, zoals voor de veeromgeving, ingevuld door de procesbegeleider. Indien dit gescheiden is stemt de deelprojectleider de voortgang doorlopend af met de procesbegeleider.

Denktank

Enkele personen uit de streek met “bagage” worden op persoonlijke titel gevraagd gedurende het proces enkele keren vrijblijvend, opbouwend en constructief mee te denken vanuit verschillende, originele invalshoeken. De personen hebben een achtergrond die gerelateerd is aan de programmaopgaven kunst, cultuur, recreatie en sociale verbondenheid. Hun advies kan leiden tot nieuwe inzichten, draagt bij aan een solide en realistische planvorming, en het ontwikkelen van sectoroverstijgende verbindingen. Gedacht wordt aan bijvoorbeeld een ondernemer uit de middenstand van centrum Brummen, een civiel ingenieur, historicus, recreatieondernemer en een bewoner met gebiedskennis.

7. Randvoorwaarden

Voor het totale project gelden de volgende algemene randvoorwaarden en uitgangspunten. Per deelproject kunnen waar nodig specifieke aanvullingen volgen:

- Vrijwillige medewerking van (grond)eigenaren.
- De doelen zijn passend binnen het vigerend beleid waaronder Natura 2000, Ganzenfourageergebied, Kaderrichtlijn Water en Rivierbeleid.
- De beoogde ingrepen zijn passend bij het kleinschalige karakter van het gebied.
- Behoud privacy voor bewoners van het gebied. Dit geldt vooral bij de realisatie van ommetjes en wandelroutes.
- Het gebied betrekken en prikkelen om zelf ook bijdragen te leveren in de vorm van deelprojecten.

8. Regiocontract

In najaar 2011 is dit programma ingediend voor het Regiocontract Stedendriehoek. Op 25 april 2012 ondertekenden Provincie Gelderland en Regio Stedendriehoek hun Regiocontract 2012 – 2015. Hierin is ook het programma KBB opgenomen onder het thema Cultuur en Landschap. KBB maakt daarin samen met project Aanpak Weteringsebroek onderdeel uit van het programma IJsselvallei. Aan dit programma zijn op hoofdlijnen de volgende beoogde maatschappelijke doelen gekoppeld:

- Versterken van economische en toeristische kracht door gebiedsidentiteit.
- Beleefbaar en zichtbaar hebben van de cultuurhistorische en de landschappelijke kwaliteit.
- Versterken kwaliteit leefomgeving door en voor bewoners.
- Versterken landschapskwaliteit in een veranderende agrarische productieomgeving.

9. Kosten en financiering

De bijdrage vanuit de regio Stedendriehoek aan het Programma KBB op Brummens grondgebied is in totaal € 240.000,- in een periode van uiterlijk vier jaar (2012 – 2015). De gemeente Brummen staat garant voor de cofinanciering van eveneens een bedrag van € 240.000,-. Het totale werkbudget op Brummens grondgebied voor het Programma KBB bedraagt daarmee € 480.000,- excl. BTW.

Het Brummense aandeel in de projectkosten kan worden gedekt uit de reserve Toerisme en Recreatie. Deze reserve is in 2012 ingesteld en wordt vanaf dit jaar gevoed met 50% van de meeropbrengst uit de toeristenbelasting.

Vooralsnog worden geen financiële bijdragen van derden voorzien. Voor het integrale project Veeromgeving heeft gemeente Bronckhorst middelen gereserveerd ter investering op de oostelijke oever.

Op basis van de beschikbare middelen en de voorlopige projectideeën op hoofdlijnen wordt het uitvoeringsprogramma voor de periode 2012 – 2015 als volgt indicatief voorgenomen:

Post	Begroting excl. BTW (op Brummens grondgebied)
Overkoepelend projectmanagement en –communicatie over een periode van vier jaar.	€ 50.000,-
Deelproject: Herontwikkeling Veerplaats.	€ 300.000,-
Deelproject: Herinrichting entree de Hank.	€ 50.000,-
Deelproject: Ontwikkeling (nieuwe) wandel- en struipaden.	€ 30.000,-
Programma: Stimuleren gebiedsinitiatieven kunst & cultuur, landschap, cultuurhistorie, rec en toerisme.	€ 35.000,-
Deelproject: Verkenning opgave en oplossingsrichtingen knelpunt N348.	€ 15.000,-
TOTAAL	€480.000,-

De aan deelprojecten gerelateerde kosten voor projectleiding, communicatie, planvorming en realisatie zijn bij de afzonderlijke begrotingen per deelproject inbegrepen. Bovenstaande posten gelden als indicatief en voorlopig werkbudget. Bij het opstarten van de afzonderlijke deelprojecten worden deze op basis van ambitie en programma van eisen meer in detail begroot. Het is mogelijk om tussen deelprojecten onderling te schuiven met budgetten indien hier goede argumenten voor zijn. Ook is het mogelijk om eventuele nieuwe deelprojecten te

definiëren die bijdragen aan de projectdoelen, indien de beschikbare middelen dit toestaan of nieuwe middelen beschikbaar komen.

Het programma gebiedsinitiatieven is bedoeld om initiatieven uit het gebied te stimuleren en te ondersteunen als deze, onder trekkerschap van gebiedspartijen, bijdragen aan de verbondenheid tussen de kernen Brummen en Bronckhorst in brede zin. Hiervoor wordt vooralsnog gedacht aan een aanpak vergelijkbaar met project Natuurbewust Brummen, waarbij partijen uitgenodigd worden om projectvoorstellen in te dienen. Alternatief kan zijn om ad-hoc initiatieven te ondersteunen zolang deze passen binnen de projectdoelstelling.

Binnen voornoemd financieel kader is de afdeling Ruimte verantwoordelijk voor de inhoudelijke uitwerking van projecten en financiële verantwoording.

10. Risico's

Het programma kent in de basis enkele risico's te weten:

Risico	Mogelijk gevolg	Beheermaatregel
De stadia van planontwikkeling in Bronckhorst lopen voor op die van Brummen. Gevaar kan zijn dat keuzes voor materialisatie in Bronckhorst al worden genomen of zijn gemaakt zonder afstemming met Brummen.	Minder uniform beeldkwaliteit van kern tot kern dan beoogt.	Inventarisatie lopende planvorming en stadia van uitwerking. Projectcommunicatie goed instellen; communicatielijnen en –beslissingsbevoegdheden goed afspreken. Eventueel overnemen materialisatie Bronckhorst. Gezamenlijk oppakken nieuwe projecten.
Onvoldoende beschikbare interne ondersteuning (kwaliteit of capaciteit).	Meer moeten inhuren tijdens planvormingsfase waardoor minder budget over voor uitvoering. Meer budget nodig voor uitvoering.	Inventarisatie benodigde ondersteuning. Voor dit jaar onderzoeken wat nog vrij te maken. Voor volgende jaren borgen via IWPs.
Grondeigenaren zijn niet bereid om op vrijwillige basis mee te werken.	Projectdoelen kunnen beperkt, of niet op de beoogde locaties worden gerealiseerd.	Vroegtijdig afstemmen projectdoelen met eigenaren en afspraken vastleggen m.b.t. doelen, samenwerking, financiering, etc. Waar nodig plannen bijstellen tot uitvoerbaar niveau.
Aan voorkant nog niet zeker wat benodigde investering is voor planvorming, onderzoeken en realisatie.	Onduidelijk welke / hoeveel doelen met welke ambitie gerealiseerd kunnen worden.	Aan voorzijde kosten globaal ramen. Gefaseerd uitvoeren, beginnend met meest prioritaire doelen. Gaandeweg voortgang financieel-procesmatig volgen en bijsturen op financiën of ambitie waar nodig.
Gebied komt zelf niet met initiatieven.	Minder doelen gerealiseerd of gemeente moet zelf meer initiatief tonen.	Maximaal inzetten op communicatie, bewustwording, enthousiasmeren en binding van burgers en maatschappelijke organisaties.
Rivierstanden van invloed op periode van uitvoering.	Uitloop in planning b.v. i.v.m. te vermijden hoogwaterseizoen. Projecten kunnen daardoor tijdelijk stilliggen.	Bij opstellen planning realistische doorlooptijd inplannen o.b.v. informatie van Rijkswaterstaat.

Voor het overkoepelende programma KBB wordt een risicomonitor bijgehouden en worden beheermaatregelen uitgevoerd waar nodig. De deelprojectleiders leveren hiervoor input naar de procesmanager. Tussentijdse evaluaties o.b.v. voortgangsrapportages stellen de organisatie in staat om te sturen of in te grijpen waar nodig.

11. Planning

Tijdsplanning

Fase 1 van het project komt overeen met de duur van het Regiocontract en loopt tot en met eind 2015. In die periode wordt vooralsnog gewerkt aan de via regiogeld gefinancierde projecten. Hieronder is de planning voor fase 1 globaal per kwartaal weergegeven van de afzonderlijke deelprojecten. Deze is indicatief en kan wijzigen tijdens de projectverkenning of -uitwerking vanwege eventuele kansen of obstructies die zich voor kunnen doen.

Globale tijdsplanning programma KBB	2012		2013				2014				2015			
	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Herinrichting veeromgeving														
Herinrichting entree De Hank														
Ontwikkeling Wandel- en struinroutes														
Stimuleren gebiedsinitiatieven integraal														
Verkenning knelpunt N348														

	Projectdefinitie en verkenning
	Planvorming en vergunningprocedures
	Aanbesteding en realisatie
	Diverse deelprojecten in verschillend stadium van definitie tot realisatie

Tijdens de evaluatie van fase 1 wordt vastgesteld of en welke opgaven nog niet gerealiseerd zijn. Indien nodig kan gekozen worden om een fase 2 in te stellen.

Financiële planning

Op basis van voornoemde kostenbegroting en tijdsplanning worden de investering als volgt ingeschat in jaarschijven, bij aanvang van het programma:

Globale financiële planning programma KBB	2012	2013	2014	2015	Totaal
Overkoepelend projectmanagement	€ 15.000,-	€ 15.000,-	€ 10.000,-	€ 10.000,-	€ 50.000,-
Herinrichting veeromgeving	€ 50.000,-	€ 100.000,-	€ 150.000,-	€ 0,-	€ 300.000,-
Herinrichting entree De Hank	€ 0,-	€ 20.000,-	€ 30.000,-	€ 0,-	€ 50.000,-
Ontwikkeling Wandel- en struinroutes	€ 0,-	€ 5.000,-	€ 10.000,-	€ 15.000,-	€ 30.000,-
Stimuleren gebiedsinitiatieven integraal	€ 0,-	€ 10.000,-	€ 15.000,-	€ 10.000,-	€ 35.000,-
Verkenning knelpunt N348	€ 0,-	€ 10.000,-	€ 5.000,-	€ 0,-	€ 15.000,-
Totaal	€ 65.000,-	€ 160.000,-	€ 220.000,-	€ 35.000,-	€ 480.000,-

12. Communicatie

Bij het programma Kwaliteitsimpuls Brummen-Bronkhorst is communicatie belangrijk om verschillende doelgroepen tijdens het vier jaar durende programma te informeren, betrokken te houden en te motiveren. Tijdens de verschillende fasen van het programma is het belangrijk om communicatie structureel in te zetten om mensen aangehaakt en betrokken te houden. Denk hierbij aan communicatie binnen het projectteam, naar de raad, burgers, omwonenden, gebruikers, externe partijen, actiegroepen, beleidsmakers/ beslissers, leerlingen scholen, belanghebbenden en de pers. Het is hierbij niet wenselijk om communicatie op ad hoc basis in te zetten, maar juist structureel op programmaniveau in te regelen. Van hieruit worden de communicatie activiteiten voor de verschillende deelprojecten gecoördineerd, aangestuurd en desgewenst uitgevoerd. Het grote voordeel om communicatie op programma nivo te beleggen is dat de uniformiteit in communicatie wordt gewaarborgd wat positief werkt op het imago van het programma en dus ook onze gemeente.

Er komt een overall communicatieplan waarin de communicatielijnen, doelen, afspraken en verantwoordelijkheden worden belegd evenals de communicatiestrategie en grove planning. Per deelproject worden de communicatie activiteiten ingevuld en uitgewerkt. De communicatiemiddelen worden zorgvuldig afgestemd op de doelgroep. De volgende communicatiemiddelen worden ingezet: diverse overlegvormen, denktank, bijeenkomsten, rondleidingen, nieuwsbrieven (intern/ extern), projectpagina (intern/ extern), persberichten, persmeetings, social media (twitter, facebook), flyers, reclameborden etcetera.